

Η ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑ: ΒΑΣΙΚΕΣ ΜΟΡΦΕΣ

(I) Η πυρηνική οικογένεια

Είναι η οικογένεια στην οποία δύο ή περισσότερα άτομα συνδέονται με δεσμούς συγγένειας (δεσμούς εξ αίματος, εξ αγχιστείας, ή εξ υιοθεσίας)* και που ζουν μαζί κάτω από την ίδια στέγη. Αυτός ο τύπος οικογένειας συχνά ονομάζεται και **οικογένεια των δύο γενεών** (των γονέων και των παιδιών).

Ένα είδος πυρηνικής οικογένειας είναι και η **συζυγική οικογένεια**, που αποτελείται από τους δύο συζύγους και που μπορεί να περιλαμβάνει και τα παιδιά τους (αλλά όχι απαραίτητα). Επομένως, μια διαζευγμένη γυναίκα και το παιδί της αποτελούν πυρηνική οικογένεια αλλά όχι συζυγική οικογένεια. Οπωσδήποτε, το “κλασσικό” είδος οικογένειας (μπαμπάς + μαμά + παιδί ή παιδιά) είναι ταυτόχρονα και πυρηνική και συζυγική οικογένεια.

Μια άλλη διάκριση γίνεται ανάμεσα στην **οικογένεια προσανατολισμού** (η οικογένεια μέσα στην οποία γεννιέται κανείς και αποτελείται από τον εαυτό του, τα αδέρφια του και τους γονείς του) και στην **οικογένεια αναπαραγωγής** (όταν ένας άνθρωπος παντρεύεται, σχηματίζεται μια καινούρια πυρηνική οικογένεια, η οικογένεια αναπαραγωγής).

Στις σύγχρονες βιομηχανικές και μεταβιομηχανικές κοινωνίες, η πυρηνική οικογένεια είναι αυτόνομη, κυρίως χάρη στην επικράτηση του ατομικισμού. Ωστόσο η αυτονομία της πυρηνικής οικογένειας είναι σχετικά πρόσφατο φαινόμενο, που χαρακτηρίζει μόνο τα πιο προηγμένα κράτη.

(II) Η εκτεταμένη οικογένεια

Η οικογένεια αυτή αποτελείται όχι μόνο από τους δύο συζύγους και τα παιδιά τους, αλλά περιλαμβάνει και άλλα συγγενικά πρόσωπα, όπως είναι οι παππούδες, οι γιαγιάδες, οι θείοι ή η θείες και τα ξαδέρφια. Επομένως αυτή η οικογένεια περιλαμβάνει δύο ή περισσότερες πυρηνικές οικογένειες που συνδέονται με δεσμούς συγγένειας. Η κλασική εκτεταμένη οικογένεια συχνά αποκαλείται “οικογένεια τριών ή τεσσάρων γενεών”, διότι περιέχει τις τρεις γενιές των παππούδων, των γονέων και των παιδιών, που συνήθως ζουν αν όχι κάτω από την ίδια στέγη, πάντως στον ίδιο δρόμο, στην ίδια γειτονιά, κ.ο.κ. και διατηρούν τακτική επαφή με τη συζυγική οικογένεια.

---

* Στην υιοθεσία, η σχέση που συνδέει τον γονιό και το παιδί δεν είναι η βιολογική, αλλά η κοινωνική. Την κοινωνική αυτή σχέση οι Ρωμαίοι την ξεχώριζαν από τη βιολογική, ξεχωρίζοντας τον πατέρα από τον γεννήτορα (*pater - genitor*). Η υιοθεσία δημιουργεί έναν δεσμό συγγένειας που είναι νομικά αναγνωρισμένος και κοινωνικά αποδεκτός.